

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
Інженерно-педагогічний факультет
Кафедра загальнотехнічних дисциплін та охорони праці
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки»

**ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
УКРАЇНИ**

Матеріали
У Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(30 квітня 2019 року, м. Київ)

КИЇВ 2019

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

Редакційна колегія:

Шмалєй С.В. - доктор педагогічних наук., професор (*відповідальний редактор*);

Шевченко В.В. – заступник відповідального редактора, кандидат педагогічних наук, професор;

Володченкова Н.В. - кандидат технічних наук, доцент;

Виноградчий В.І. – доктор економічних наук, професор;

Гвоздій С.П. – доктор педагогічних наук, доцент;

Дашковська О.В. - кандидат хімічних наук, доцент;

Крутов В.В. - доктор юридичних наук, професор;

Мазена М.А. – доктор медичних наук, професор;

Литвиновський Є.Ю. – кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник

Редька І.В. - кандидат біологічних наук, доцент;

Слюсаренко Н.В. – доктор педагогічних наук, професор;

Філіповський О.В. – кандидат технічних наук, ст. науковий співробітник

Постолатій Т.О. - *відповідальний секретар.*

Затверджено до друку Організаційним комітетом У Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України»

Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали У Всеукраїнської заочної науково - практичної конференції. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019 . -с.176

Матеріали конференції висвітлюють результати різноспрямованих теоретичних і прикладних різноспрямованих досліджень в сфері цивільного захисту, розкривають сучасний стан, напрями та перспективи розвитку освіти в галузі цивільної безпеки та формування культури безпеки життєдіяльності

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

Автори статей, 2019
НПУ імені М.П. Драгоманова

концентрацію метану та інших компонентів біогазу можна за допомогою газоаналізатора, який детально розглянутий та описаний у роботі [6].

Біогаз виникає внаслідок розкладання органічної субстанції бактеріями. Різні групи бактерій розкладають органічні субстрати, які складаються переважно з води, білка, жиру, вуглеводів і мінеральних речовин на їх первинні складові – вуглекислий газ, мінерали і воду. Як продукт обміну речовин при цьому утворюється суміш газів, яка отримала назву біогаз. Горючий метан (СН₄) становить 5-85 % та є основною складовою біогазу, а отже і основним енергомістким компонентом. При вмісті в біогазі понад 60 % метану біогаз вважається дуже цінним паливом.

Біогаз, що утворюється на звалищах з початку 80-х рр. інтенсивно видобувається в багатьох країнах. На даний час загальна кількість використовуваного біогазу становить приблизно 1,2 млрд. м³/рік, що еквівалентно 429 тис. т метану, або 1 % його глобальної емісії.

Таким чином, видобування біогазу в місцях депонування ТПВ дозволяє досягти не лише додаткової енергетичної вигоди, а і підвищує екологічну безпеку завдяки зменшенню ймовірності самозагорання відходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березюк О. В. Моделювання поширеності способів утилізації звалищного газу для розробки обладнання та стратегії поводження з твердими побутовими відходами / О. В. Березюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2014. – № 5. – С. 65-68.
2. Березюк О. В. Виявлення параметрів впливу на питомий об'єм видобування звалищного газу / О. В. Березюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2012. – № 3. – С. 20-23.
3. Березюк О. В. Розробка математичної моделі прогнозування питомого потенціалу звалищного газу / О. В. Березюк // Вісник ВПІ. – 2013. – № 2. – С. 39-42.
4. Березюк О. В. Моделювання ефективності видобування звалищного газу для розробки обладнання та стратегії поводження з твердими побутовими відходами / О. В. Березюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2013. – № 6. – С. 21-24.
5. Березюк О. В. Моделирование состава биогаза при анаэробном разложении твердых бытовых отходов / О. В. Березюк // Автоматизированные технологии и производства. – 2015. – № 4 (10). – С. 44-47.
6. Кречотень Є. Г. Вимірювач концентрації вибухонебезпечних газів у повітрі / Є. Г. Кречотень, О. В. Березюк // Пожежна та техногенна безпека : наука і практика : матеріали Всеукраїнська науково-практична конференція курсантів і студентів, 15-16 травня 2018 р. – Черкаси, 2018. – С. 162-163.

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЛОКАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Кривдіна І.Б., Царюк Ю.С.

*Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
krivdina.inna@gmail.com*

На сьогодні законодавчу базу, що регулює питання соціально-екологічної безпеки у закладах вищої освіти, в цілому сформовано у відповідності до вимог вітчизняного та міжнародного права.

Обов'язок по додержанню вимог та правил соціально-екологічної безпеки у закладах вищої освіти в т.ч. закріплено і локальними документами (статутами організацій, колективними угодами, правилами внутрішнього трудового розпорядку та ін.).

Дані вибіркового аналізу офіційних сайтів ЗВО Південного регіону України (Одеської, Миколаївської та Херсонської областей), щодо розміщення на них актів локально-правового регулювання в галузі забезпечення соціально-екологічної безпеки в закладах вищої освіти засвідчив, що на сайтах переважної більшості закладів міститься суто формальна та не деталізована інформація.

На більшості сайтах закладів вищої освіти розміщено інформацію про Статути ЗВО, при цьому відсутні колективні угоди з трудовими колективами цих закладів.

Непоодинокими є випадки коли на офіційних інтернет-сторінках наявна лише перша сторінка Статуту, а інші сторінки не відкриваються [3].

Найбільш ґрунтовну інформацію щодо нормативно-правових актів, актів індивідуальної дії (в т.ч. внутрішньо-організаційних) з питань соціально-екологічної безпеки містить сайт одного із підрозділів Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського» [5], а саме Вищого навчального комунального закладу «Одеське педагогічне училище» [1], на інтернет-сайті якого розміщено не лише Статут і колективну угоду на 2017-2020 р.р., правила трудового розпорядку і тощо, а й значну кількість пам'яток для учнів та викладачів з організації безпеки життєдіяльності, зокрема «Будь обережним», «Будь обережним на воді», «Обережно чадний газ!», «Обережно небезпечна знахідка».

В деяких навчальних закладах на офіційних інтернет-сайтах, зокрема Миколаївському національному аграрному університеті, зустрічаються пам'ятки з приводу першочергових дій персоналу підприємства установи, організації у разі загрози виникнення терористичних або диверсійних актів [2].

Лише у 10 відсотків із досліджених нами сайтів ЗВО розміщують на власних сторінках правила внутрішнього трудового розпорядку.

Єдиним з 25 інтернет-сайтів ЗВО, інтернет-сайт якого містить підрозділ «Екологічні заходи» є Одеський державний екологічний університет – провідний вищий навчальний заклад в системі вищої екологічної та гідрометеорологічної освіти України, базовий ЗВО Міністерства екології та природних ресурсів України, гідрометеорологічної служби країни [4].

Загалом, наявна інформація щодо соціально-екологічної безпеки у діяльності закладів вищої освіти носить формалізований та безсистемний характер, а наповнюваність контенту є нерегулярною.

Натомість чинне вітчизняне законодавство та краща світова практика нормативно-правового регулювання діяльності ЗВО дозволяє передбачати у вищезазначених локально-правових актах додаткові умови, що посилюють рівень соціальної та екологічної безпеки закладів, створюють відповідне безпекове середовище, посилюють рівень контролю, мотивують персонал та студентів ЗВО до активної соціально-екологічної поведінки тощо.

Таким чином, з метою підвищення рівня локально-правового регулювання соціально-екологічної безпеки у закладах вищої освіти необхідно оновити інформацію щодо правового регулювання соціально-екологічної безпеки на сайтах ЗВО, доповнити відповідними правовими актами, зокрема колективними угодами, правилами внутрішнього трудового розпорядку, чинними інструкціями та наказами з питань безпеки життєдіяльності тощо, доповнити відповідні розділи сайтів інформаційними пам'ятками щодо організації безпеки життєдіяльності у випадку пожежі, вибуху газу, загрози терористичного акту тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційна сторінка вищого навчального комунального закладу «Одеське педагогічне училище» / URL: <http://www.opu.edu.ua/>
2. Офіційна сторінка Миколаївського національного аграрного університету // URL: <https://www.mnau.edu.ua/>
3. Офіційна сторінка Новокаховського політехнічного інституту (НКПІ) // URL: <http://www.nkpi.com.ua/>
4. Офіційна сторінка Одеського державного екологічного університету (ОДЕКУ) // URL: <http://odeku.edu.ua/language/ru/glavnaya-3/>
5. Офіційна сторінка Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського // URL: <http://www.pdpu.edu.ua/> Офіційна сторінка Національного університету «Одеська юридична академія» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.onua.edu.ua/>

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Кувічко П.С. , Кравцов М. М.

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет
kuvichko97@mail.ru*

Питання безпеки життєдіяльності проходять крізь усю систему роботи у вищих, шкільних, позашкільних та дошкільних навчальних закладах. Нормативні документи по вивченню питань безпеки життєдіяльності наведені у збірнику «Нормативні документи для навчальних закладів». Цей збірник може бути використаний фахівцями при проведенні занять з предметів «Основи безпеки життєдіяльності», «Охорона життя і здоров'я учнів», «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці» [1].

Також, необхідно користуватися у вищих навчальних закладах при вивченні розділів «безпеки життєдіяльності» та «охорони праці», Типовим положенням про навчання з питань охорони праці», затвердженим наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 17 лютого 1999 року № 27 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 квітня 1999 р. № 248/3541, якими передбачається: «У вищих закладах освіти, незалежно від рівня акредитації, студенти вивчають комплекс нормативних навчальних дисциплін "Безпека життєдіяльності", "Основи охорони праці" та "Охорона праці в галузі", а також окремі питання (розділи) з охорони праці та безпеки життєдіяльності в загальнотехнічних і спеціальних дисциплінах, які органічно пов'язані з їх тематикою і передбачені в навчальних програмах цих дисциплін, - відповідно до наказу Міносвіти України від 02.12.98 №420 "Про вдосконалення навчання з охорони праці й безпеки життєдіяльності у вищих закладах освіти України", зареєстрованого Міністерством юстиції України 03.02.99 за N 59/3352 [2].

Дуже важливо, щоб вдома батькам забороняли дітям гратися з небезпечними предметами у вигляді сірників, включати в мережу електроприлади, газ і т.п. З дошкільного періоду при відвідуванні дітьми шкіл, дитячих садків та установ прищеплювати дитворі почуття дбайливого і обережного ставлення з небезпечними предметами, матеріалами та іншими факторами які можуть заподіяти травми, викликати біль у дитини, опіки і інші

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали

**У Всеукраїнської заочної науково – практичної конференції
(30 квітня 2019 року, м. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова)**

Тези та повідомлення публікуються в авторській редакції

Підписано до друку 30.05.2019 р.
Формат- 60X 84/16
Ум.- друк. Аркушів- 10,1
Друк цифрований. Папір офсетний.
Гарнітура Times ET
Наклад – 100 прим. Замовлення № 163

Віддруковано у поліграфічному центрі «Доміно»
Тел. (068) 489-07-66
М. Харків, пл.. Конституції, 22
www.cory-cory.com.ua